האוניברסיטה הפתוחה &

13036

עקרונות ועיקרים במיסוי

חוברת הקורס - קיץ 2021ג

כתב: שגיא גרשגורן, עו״ד ורו״ח

יולי 2021 - סמסטר קיץ - תשפייא

. כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה הפתוחה. $^{\circ}$

אל הסטודנטים סטודנטים יקרים,

בישראל של המאה העשרים ואחד ובפרט בתקופה של תהפוכות כלכליות גלובליות, אין מקום לטעויות ניהול. להחלטה ניהולית בעלת השלכות מיסויי יש השפעה מהותית על התוצאה העסקית נטו. השפעה מהותית זו נחשפת באופן שוטף ועל פי רוב מיידי. לכן ברור שחובתו של המנהל המודרני להיות בעל ידע מיומנות וכלים בהבנת הוראות המיסוי.

דיני המס הם מורכבים ולכן, אף על פי שלא ניתן להפוך את בוגר הקורס ליייועץ מס", יקנה לו הקורס כלים שיאפשרו הבנת הוראות מיסוי ההכנסה והכרת מערכות המיסוי לאורן של הרפורמות המקיפות שנערכו בדיני המסים בשנים האחרונות. כך יוכל בוגר הקורס להעלות את השאלות המיסוייות הנכונות והנבונות בשיח שיערוך עם מומחי המס בשלב תכנון העסקה ובשלב הדיווח.

הקורס ״עקרונות ועיקרים במיסוי הכנסה״ הנו קורס בחירה במסגרת לימודי התואר השני במינהל עסקים. האתגר שמציבים לימודים אקדמאים בכלל, ולימוד בקורס זה בפרט, אינו קל, ודורש לימוד רציני, שיטתי ומעמיק. צוות הקורס יעשה כמיטב יכולתו לסייע לכם להפוך את הלימוד בקורס זה למעניין ונגיש. יחד עם זאת, מימוש הפוטנציאל הטמון בקורס תלוי במידה רבה בכם, במידת ההשקעה שלכם ובשיתוף הפעולה שלכם.

לקורס קיים אתר באינטרנט בו תמצאו חומרי למידה נוספים, אותם מפרסם מרכז ההוראה. בנוסף, האתר מהווה עבורכם ערוץ תקשורת עם צוות ההוראה ועם סטודנטים אחרים בקורס. פרטים על למידה מתוקשבת ואתר הקורס, תמצאו באתר שה״ם בכתובת:

http://telem.openu.ac.il

מידע על שירותי ספרייה ומקורות מידע שהאוניברסיטה מעמידה לרשותכם, תמצאו באתר הספריה מידע על שירותי שww.openu.ac.il/Library.

לתשומת לב הסטודנטים הלומדים בחו"ל:

למרות הריחוק הפיסי הגדול, נשתדל לשמור אתכם על קשרים הדוקים ולעמוד לרשותכם ככל האפשר. הפרטים החיוניים על הקורס נכללים בחוברת הקורס וכן באתר הקורס. מומלץ מאד להשתמש באתר הקורס ובכל אמצעי העזר שבו וכמובן לפנות אלינו במידת הצורך.

מרכז ההוראה בקורס, עו״ד ורו״ח שגיא גרשגורן, ישמח לסייע לכם בכל בעיה לימודית או מנהלית, בטלפון או בפגישה אישית (בתיאום בראש). שעת הקבלה הטלפונית תתקיים בימי ג' בין השעות 15:50-14:30 בטלי 15:50-14:30.

.sagige@openu.ac.il : כתובת דואר אלקטרוני

בבעיות אדמיניסטרטיביות של להיעזר במזכירות תואר שני בטלפון 99-7781888, בימים אי-הי בין בבעיות אדמיניסטרטיביות של פקס 99-7780668 ו/או באמצעות הדואר האלקטרוני: .mba_mail@openu.ac.il

אנו מאחלים לכם לימוד פורה ומהנה.

בברכה.

צוות הקורס

מטלות הקורס ותנאים לקבלת נקודות זכות

כדי לסיים את הקורס בהצלחה ולקבל 3 נקודות זכות, עליכם לעמוד בדרישות הבאות:

- א. להגיש 3 מטלות: ממיינ 11+12+13.
- ב. לקבל 60 נקודות לפחות בבחינת הגמר.
- ג. לצבור לפחות 60 נקודות בציון הסופי.

דרך שקלול הציון הסופי בקורס:

דרך שקלול הציון הסופי בקורס:

- שלוש מטלות מנחה כל אחת 10%, סהייכ 30%.
- . מבחן 70% (יש לעבור את בחינת הגמר בציון 60 לפחות).

מטלות המנחה 11, 12 ו- 13 הינן מטלות חובה.

זכרו! ציון סופי מחושב רק לסטודנטים שעברו את בחינת הגמר בציון 60 ומעלה והגישו מטלות כנדרש בקורס.

שימו לב - ניתן ללמוד במשותף לקראת הכנת מטלות המנחה אולם את הפתרון למטלה על כל אחד ממשתתפי קבוצת הלימוד לכתוב בנפרד. ולכן אין להגיש מטלות מנחה זהות זהים (לכל חברי קבוצת הלימוד) אלא שיש לכתוב את התשובות לכל מטלה באופן פרטני ונפרד.

למען הסדר הטוב, אם למדתם במשותף לקראת ההכנה של מטלת המנחה יש לציין את חברי קבוצת הלימוד בתוך המטלה (יי... לקראת כתיבת המטלה למדתי במשותף עםיי) וזאת בלי קשר לחובה לכתוב את מטלת המנחה בנפרד.

חובה להגיש את המטלות במועד -

שימו לב למועדי ההגשה החלים <u>מספר ימים לפני מפגשי ההנחיה!</u>

כמו כן מומלץ להתעדכן בתכנים שבאתר הקורס, ולהשתתף בפורומים שבאתר הקורס.

חובה ללמוד ולהגיש את המטלות בהתאם ללוח הזמנים והפעילויות כמפורט להלן.

לוח זמנים ופעילויות - (13036/ (2021)

תאריך אחרון למשלוח ממ"ן (למנחה)	מפגשי ההנחיה* כיתה משדרת <u>רמת אביב</u>	מפגשי ההנחיה* כיתה משדרת <u>הכפר הירוק</u>	יחידת הלימוד המומלצת	תאריכי שבוע הלימוד	שבוע לימוד
	9.7.2021 יום וי הרצאה 1 (מבוא+2+1)	8.7.2021 יום הי הרצאה 1 (מבוא+2+1)	כרך א 1+2 פרקים	9.7.2021-4.7.2021	1
16.7.2021 (יום וי) הגשת ממן 11			כרך א פרקים 4+4+3	16.7.2021-11.7.2021	2
	23.7.2021 יום וי הרצאה 2 (3+4+5)	22.7.2021 יום הי הרצאה 2 (3+4+5)	כרך ב פרקים 7+6	23.7.2021-18.7.2021 (א צום טי באב)	3
	30.7.2021 יום ו' הרצאה 3 הרצאה 3	29.8.2021 יום הי הרצאה 3 הרצאה (6+7+8)	כרך ב פרק 8	30.7.2021-25.7.2021	4
			כרך ב פרקים 9+10+11	6.8.2021-1.8.2021	5
13.8.2021 (יום וי) הגשת ממן 12			כרך ג פרק 12	13.8.2021-8.8.2021	6
	20.8.20 יום וי 4 הרצאה (9+10+11+12)	19.8.20 יום הי הרצאה 4 (9+10+11+12)	כרך ג פרקים 14+14	20.8.2021-15.8.2021	7
27.8.2021 (יום אי) הגשת ממן 13			כרך ג פרק 16 (פרק 15 לא יתורגל בקיץ)	27.8.2021-22.8.2021	8
	3.9.2021 יום וי הרצאה 5 13+14+16) סיכום)	2.9.2021 יום הי הרצאה 5 13+14+16) +סיכום)	חזרה	3.9.2021-29.8.2021	9

מועדי בחינות הגמר יפורסמו בנפרד

^{*} התאריכים המדויקים של המפגשים הקבוצתיים מופיעים ביילוח מפגשים ומנחיםיי.

מטלת מנחה (ממ"ן) 11

הקורס: 13036 – עקרונות ועיקרים במיסוי

חומר הלימוד למטלה: כרך אי לספר הקורס - חלקים 2+1 לספר הקורס (פרקים 1,2,3,4,5)

מספר השאלות: 6 שאלות רב ברירה + 4 שאלות פתוחות משקל המטלה: 10 נקודות

מועד אחרון להגשה: יום ו' 16.7.21

• שליחת מטלות תעשה באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס בלבד

6 שאלות רב ברירה (סמן את התשובה הנכונה ביותר)

דן שהוא בעל חנות, שלח את הדר שעובדת בחנות להשתלמות מקצועית שלא מקנה תואר אקדמי	<u>2</u>	<u>לאותה הכנסה (אותה התעשרות) יכולים</u> להיות מספר "מקורות"	1
אם יוכח שההשתלמות היא צורך של דן - לא יראו בה הכנסה מעבודה של הדר	א	נכון	א
השתלמות היא תמיד הכנסה מעבודה	ב	נכון רק אם מדובר בהכנסה משכירות	ב
גם אם ההשתלמות היתה מקנה להדר תואר אקדמי לא היו רואים בה כהכנסה מעבודה	λ	נכון רק אם מדובר בהכנסה מעסק	ړ
התשלמות היא הכנסה מעבודה לעובד אם מתקיים מבחן הפיקוח	٦	נכון רק אם מדובר בהכנסה מריבית	٦
יכול להיות תשלום כפוי שיערב רכיב של "מס" ורכיב של "מחיר".	4	בהשוואה בין עסק לעסקת אקראי:	<u>3</u>
נכון רק אם התשלום הוא עבור שירות	N	מדובר במקורות הכנסה שונים	א
נכון רק אם התשלום הוא עבור נכס	ב	מדובר במקורות שסומנו בסעיף 2(1) לפקודה	ב
נכון	λ	תשובות אי ו בי נכונות	ړ
לא נכון	٢	אף תשובה לא נכונה	٦
רשימת מקורות ההכנסה היא "רשימה פתוחה"	<u>6</u>	<u>מה הוא "משלח יד"?</u>	<u>5</u>
נכון - כל התעשרות היא הכנסה	×	כל הכנסה מיגיעה אישית	א
נכון - סעיף 2(10) הופך את רשימת מקורות ההכנסה לרשימה פתוחה	ב	מקצוע וכל משלח יד אחר שאיננו עסק	ב
לא נכון - סעיף 2(10) לא הופך את רשימת מקורות ההכנסה לרשימה פתוחה	λ	הכנסה מנדבה	λ
אין מספיק נתונים כדי לענות	٦	כל התשובות נכונות	٦

שימו לב: יש לסמן את התשובה הנכונה ביותר בלבד. אין להוסיף נתונים או הסברים לתשובה.

4 שאלות פתוחות

חווה דעתך בהיסמך על חומר הלימוד ותוך ציון סעיפי החוק / הפסיקה הרלוונטית:

- אריאל, יבואן מזגנים, לקח מזגן מהמלאי והתקין אותו במשרד שבעסק. האם נבעה לאריאל ייהכנסהיי!
 - תמר קיבלה פיצוי מהביטוח האם נבעה לתמר ייהכנסהיי!
 - מענק פרישה ששולם לעובד הוא הכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודה
 - מס הכנסהיי מוטל על ייהכנסהיי שהיא תקבול שהתממש

שימו לב: היקף התשובות לשאלות הפתוחות - <u>עד 5 שורות</u> מוקלדות בגופן 12 לפחות ולא יותר מכך. כל חריגה לא תקרא, ותפגע בציון. יש לציין חוק ופסיקה (לא מספיק להפנות לעמודים בספר).

--- יש לענות על כל השאלות ---

מטלת מנחה (ממ"ן) 12

הקורס: 13036 – עקרונות ועיקרים במיסוי

חומר הלימוד למטלה: כרך בי לספר הקורס - חלקים 4+4 לספר הקורס (פרקים 6,7,8,9,10,11

מספר השאלות: 6 שאלות רב ברירה 2 שאלות פתוחות משקל המטלה: 10 נקודות

ושאלת חישוב (בה שני סעיפים) מועד אחרון להגשה: יום ו' 13.8.21

שליחת מטלות תעשה באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס בלבד

6 שאלות רב ברירה (סמן את התשובה הנכונה ביותר)

הוצאת שכירות תותר בניכוי שוטף	<u>2</u>	ניתן להשתמש בסעיף פטור ממס כדי "לסמן" התעשרות כהכנסה החייבת במס	1
נכון	N	נכון אם לא מדובר ביגיעה אישית	×
הוצאת שכירות היא הוצאה פרטית	ב	נכון והדבר אף מופיע בפסיקה	ב
לעתים הוצאת שכירות היא הוצאה הונית	λ	נכון רק אם מדובר בהכנסה משכירות	λ
הוצאת שכירות תותר בניכוי רק אם מדובר בעסק של שכירות	٦	לא נכון	٦
הוצאות מימון תותרנה בניכוי	4	<u>עובד שקיבל מניות בהקצאה לפי סעיף 102</u> לפקודה יתחייב במס רווחי הון במכירתן	<u>3</u>
נכון	N	נכון	×
נכון גם אם ההוצאה לא עומדת בתנאי סעיף 17 רישא, לאור הוראת סעיף 17(1)(א) לפקודה	ב	נכון אם החברה לא בחרה במסלול 102(ב)(1) וההקצאה היתה לנאמן	ב
לא נכון	λ	לא נכון	λ
אין מספיק נתונים כדי לענות	٦	אין מספיק נתונים כדי לענות	٦
מתי וכנגד מה ניתן לקזז הפסד הון מועבר ממכירת נכס בישראל?-	<u>6</u>	הכנסתו של נכה בשיעור 100% פטורה ממס	<u>5</u>
במשך 7 שנים מיום שנוצר, כנגד הכנסה מבניין	N	נכון	×
במשך 7 שנים מיום שנוצר, כנגד רווח הון	ב	נכון אם ההכנסה היא מיגיעה אישית	ב
ללא הגבלת זמן, כנגד הכנסה מעסק וממשלח יד	λ	לא נכון	λ
ללא הגבלת זמן, כנגד רווח הון	٢	אין מספיק נתונים כדי לענות	٢

שימו לב: יש לסמן את התשובה הנכונה ביותר בלבד. אין להוסיף נתונים או הסברים לתשובה.

2 שאלות פתוחות

חווה דעתך בהיסמך על חומר הלימוד ותוך ציון סעיפי החוק / הפסיקה הרלוונטית:

- אורי סיים לימודי משפטים ודרש את הוצאות הלימודים בניכוי שכן לטענתו הוציא אותן לצורך שימור הקיים. פקידת השומה בר סרבה להתיר את הניכוי. מי צודק?
 - 8 ניתן לקזז הפסד מועבר משכירות (מקור 2(6)) כנגד הכנסה משכירות בשנים הבאות

שימו לב: היקף התשובות לשאלות הפתוחות - <u>עד 5 שורות</u> מוקלדות בגופן 12 לפחות ולא יותר מכך. כל חריגה לא תקרא, ותפגע בציון. יש לציין חוק ופסיקה (לא מספיק להפנות לעמודים בספר).

שימו לב להמשך ממ"ן 12 להלן :-

-:ממן 12 המשך

שאלת חישוב

שימו לב: היקף התשובות לשאלת החישוב - עד 12 שורות לכל תשובה, מוקלדות בגופן 12 לפחות ולא יותר מכך. כל חריגה לא תקרא, ותפגע בציון.

לינדה היא בעלת עסק עצמאי לקבלנות בנייה בשם יימ.ב.עיה - פתרונות בנייה וחלומותיי.

לינדה מצליח מאוד בעסקיה, ובעשר השנים האחרונות (לרבות בשנת 2020), ולשמחתה, שיעור המס השולי על הכנסתה היה השיעור המקסימאלי והגבוה ביותר האפשרי.

ביום 30.6.2010 רכשה לינדה מערבל בטון נייד, אדום, ומגניב, מקבלנית הבניין יערית, שפשטה את הרגל (והפכה לפושטת יד) אותה לא הכירה כלל, ובתמורה ל- 700,000 ₪ (הסכום לא כולל מעיימ).

מערבל הבטון שימש את לינדה עד ליום 1.7.2020. שאז החליטה לינדה למכור אותו. יצוין כי המעריכה הכלכלית לינור העריכה את שווי של מערבל הבטון המשומש ב 600,000 ש״ח

יערית ששמעה על כוונתה של לינדה למכור את מערבל הבטון החליטה לנצל את ההזדמנות, ולרכוש את מערבל הבטון המשומש ואף הציעה תמורתו סכום שהיה גבוה יותר מכל עשרות האחרות שקיבלה לינדה (ממציעים שונים אותם לא הכירה).

ולכן, ביום 1.7.2020, מכרה לינדה את המערבל ליערית תמורת 450,000 ש״ח (שהציע כאמור את ההצעה הגבוהה ביותר מבין כל המציעים).

שיעור הפחת על מערבלי בטון ניידים הוא 7%; שיעור המס השולי של לינדה בכל השנים הוא 45% ושיעור המס של יערית בשנת 2020 הוא 45%.

יש להניח ששיעור הפחת על מערבלי בטון מהסוג המסוים הנייל הוא 7% <u>לכל שנה בנפרד</u> ושיעור המס השולי של לינדה ושל יערית הוא 45% (ואין להתייחס למעיימ או למס ייסף).

מפורטים בטבלה <u>מדדי בגין</u> המתייחסים לחודשים הרלוונטיים.

יולי 2010 - 140	יוני 2010 - 130	מאי 2010 - 201	110 - אפריל
יולי 2020 - 200	יוני 2020 - 190	מאי 2020 - 180	170 - 2020 אפריל

- 9מה המס שישולם (אם בכלל)?
- 10 איך תשתנה התשובה אם נוסיף נתון לפיו לינדה תשתמש בכל תמורת המכירה שקיבלה מיערית לצורך רכישת מערבל בטון <u>נייח ירוק</u>?

--- יש לענות על כל השאלות ---

מטלת מנחה (ממ"ן) 13

הקורס: 13036 – עקרונות ועיקרים במיסוי חומר הלימוד למטלה: כרך ג' לספר הקורס - חלקים 5+6 לספר הקורס (פרקים 12,13,14,16)

מספר השאלות: 6 שאלות רב ברירה + 4 שאלות פתוחות משקל המטלה: 10 נקודות

מועד אחרון להגשה: יום ו' 27.8.21

שליחת מטלות תעשה באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס בלבד

6 שאלות רב ברירה (סמן את התשובה הנכונה ביותר)

האם שני בני דודים יכולים להקים חבר <u>ה</u> משפחתית?	<u>2</u>	בקשה שחברה תהיה נישומה כ״חברת בית״ לפי סעיף 64 לפקודה היא ״עסקה מלאכותית״	1
כן	N	נכון, אם המטרה היא להקטין את נטל המס	×
כן - אם יצרפו את הוריהם (שהם אחים) כבעלי מניות בחברה	ב	נכון, <u>רק</u> אם המטרה בבקשה היא להקטין את נטל המס	ב
כן - אם יצרפו את סבם ו/או את סבתם (הורי הוריהם שהם אחים) כבעל/י מניות בחברה	λ	לא נכון, אם החברה היא חברה משפחתית שחלות עליה הוראות סעיף 64א	ړ
תשובות ב ו- ג נכונות	٦	לא נכון	٦
שי תושב ישראל ודון תושב אנגליה בעלי מניות (50% כל אחד) בחברה המאוגדת ברומניה (ששיעור המס בה 16%). האם החברה היא חנ"ז?	<u>4</u>	קביעה שעיסקה היא מלאכותית מחייב נקיטת הליכים פליליים נגד הנישום	<u>3</u>
אם הכנסת החברה היא מעסק בלבד אזי החברה היא חנייז (חברה נשלטת זרה)	X	נכון	א
אם הכנסת החברה היא פאסיבית בלבד אזי החברה היא חברה נשלטת זרה	ב	נכון, אם הופחת נטל המס בפועל	ב
אם הכנסת החברה היא פאסיבית בלבד אזי החברה היא חמייז (חברת משלח יד זרה)	λ	לא נכון אם הנישום לא ידע שהעסקה מלאכותית	λ
החברה היא חברה זרה רגילה (ולא חנייז או חמיייז)	٦	לא נכון	٦
אין הבדל בין זיכוי מס זר שמקבל יחיד תושב ישראל לזיכוי מס זר שמקבלת חברה תושבת ישראל	<u>6</u>	שי שהה בחו"ל 240 ימים, ובכל זאת קבע פקיד השומה ש-שי הוא תושב ישראל. מדוע?	<u>5</u>
נכון	N	מכיוון שפקיד השומה טעה	×
יש הבדל אם מדובר במס זר בשיעור 20%	ב	יתכן שפקיד השומה השתמש במבחן יימרכז החייםיי	ב
עשוי להיות הבדל אם מדובר בהכנסה מדיבידנד	λ	מכיוון שלפי חזקת הימים שי הוא תושב ישראל	λ
עשוי להיות הבדל אם מדובר בהכנסה הפטורה ממס	٦	מכיוון שניתן להניח שבשנה הקודמת שי היה בישראל יותר מ 30 ימים	٦

שימו לב: יש לסמן את התשובה הנכונה ביותר בלבד. אין להוסיף נתונים או הסברים לתשובה.

4 שאלות פתוחות

חווה דעתך בהיסמך על חומר הלימוד ותוך ציון סעיפי החוק / הפסיקה הרלוונטית:

- 7 חברה משפחתית היא שותפה בשותפות. לשותפות נבעה הכנסה חייבת מעסק. מי החייב במס?
 - 8 נכון שהמדינה תצמצם את זכותו של האזרח לתכנון מס.
 - 9 מכיוון ששיעור המס של חברה הוא קבוע תמיד עדיף לפעול כחברה ולא כיחיד.
 - 10 ניתן לקזז הפסד פסיבי (שלא מעסק) שנבע בחו״ל כנגד הכנסה בשנה העוקבת.

שימו לב: היקף התשובות לשאלות הפתוחות - <u>עד 5 שורות</u> מוקלדות בגופן 12 לפחות ולא יותר מכך. כל חריגה לא תקרא, ותפגע בציון. יש לציין חוק ופסיקה (לא מספיק להפנות לעמודים בספר).

--- יש לענות על כל השאלות